

REKOMENDACIJOS MOKYKLOMS DĖL UGDYMO NUOTOLINIŲ BŪDU ORGANIZAVIMO

Rekomendacijos grindžiamos projekto „Ugdymas nuotoliniu būdu pandemijos ir kitų krizinių situacijų metu“ (sut. Nr. S-COV-20-2) veiklų vykdymo periodu atliktų mokslinės literatūros analizės ir tyrimo duomenimis.

STRATEGIJA, VALDYMAS IR ADMINISTRAVIMAS

1. Mokyklų administracijos, bendradarbiaudamos su bendruomenėmis, turi imtis lyderystės, priimti savalaikius, aiškius, visiems suprantamus susitarimus dėl nuotolinio ugdymo organizavimo mokykloje. Supažindinti visus mokyklos bendruomenės narius (mokytojus, mokinius ir tėvus) pasirinkus vieną oficialų mokykloje naudojamą komunikacijos kanalą (pvz., dienyną arba mokyklos pasirinktą nuotolinio mokymosi aplinką).

INFORMACINIŲ TECHNOLOGIJŲ INFRASTRUKTŪRA

2. Susitarti ir pasirinkti vieną integralią nuotolinio mokymosi aplinką, apimančią visus ugdymo procesui organizuoti ir įgyvendinti būtinus elementus (naudotojų administravimo, ugdymo turinio pateikimo, redagavimo, dalijimosi, bendravimo ir bendradarbiavimo, pasiekimų vertinimo, grįžtamojo ryšio teikimo, moksleivių elgsenos ir pažangos stebėsenos, vaizdo pamokų organizavimo), tvarią laiko ir kaštų atžvilgiu.
3. Sudaryti sąlygas mokytojams ir mokiniams lengvai ir visada pasiekti skaitmeninį ugdymo turinį ir užtikrinti programinės įrangos dermę.
4. Ieškoti galimybių atnaujinti mokyklos informacinių technologijų infrastruktūrą ir siekti įrengti mobilias darbo vietas, pritaikytas mokytojams dirbti nuotoliniu būdu.
5. Bendradarbiavimo su mokinių tėvais metu formuoti nuostatą dėl mokymosi priemonių krepšelio papildymo būtinomis priemonėmis, reikalingomis mokytis nuotoliniu būdu: kompiuteriu, vaizdo kamera, mikrofonu ir ausinėmis.

SKAITMENINIS MOKYMOSI TURINYS

6. Sudaryti sąlygas mokytojams kurti, bendradarbiauti ir dalytis skaitmeniniu mokymosi turiniu mokyklos ir profesinės bendruomenės grupėse, skatinti mokytojus tai daryti.
7. Skatinti mokytojus mokymosi metu skirti mokiniams užduotis, kurias atlikdami jie kurtų kokybišką skaitmeninį mokymosi turinį.

SKAITMENINĖS KOMPETENCIJOS IR TĘSTINIS PROFESINIS TOBULĖJIMAS

8. Organizuoti tęstinius mokymus, skirtus mokyti dirbti mokyklos pasirinktoje nuotolinio ugdymo aplinkoje, gilintis į mokymosi organizavimo galimybes ir didaktiką toje aplinkoje.
9. Kvalifikacijos tobulinimo planuose numatyti mokytojų kvalifikacijos tobulinimo strategines kryptis atsižvelgiant į nuotolinio ugdymo paradigmą, besiskiriančią nuo tradicinio ugdymo klasėje, į nuolatinį mokytojų tobulėjimą asmeninių, socialinių, kompiuterinio raštingumo ir skaitmeninių didaktinių kompetencijų srityse ir skatinti mokytojus kelti kvalifikaciją šiose srityse.
10. Įsitraukti į mokyklų vadovų tęstinio profesinio tobulėjimo veiklas technologijų ir inovacijų panaudojimo ugdymo procese tematika, domėtis Lietuvos ir užsienio šalių patirtimi.

MOKYMAS, MOKYMASIS IR VERTINIMAS SKAITMENINĖJE APLINKOJE

11. Pritaikyti tvarkaraščius nuotoliniam ugdymui organizuoti atsižvelgiant į mokyklos darbo specifiką, skirtingą mokinių amžiaus tarpsnį, mokytojų ir mokinių kognityvinius krūvius.
12. Inicijuoti savivaldaus mokymosi kompetencijų ugdymą mokiniams pamokų metu.
13. Skatinti interaktyvius, socialius ir integruoto ugdymo būdus skaitmeninėje aplinkoje. Taikyti įvairius nuotolinės pamokos organizavimo būdus: savarankišką skaitymą, užduočių atlikimą, medžiagos peržiūrą, darbą grupėse, konsultavimąsi, ir neapsiriboti sinchroniniu vaizdo pamokos vedimu visą pamokos laiką.
14. Skatinti mokinių fizinį aktyvumą ir užtikrinti fizinio ugdymo pamokų vedimą (pagal galimybę – gryname ore), o kitų mokomųjų dalykų pamokose skirti aktyvumą skatinančias užduotis.

PAGALBOS SISTEMA MOKYTOJAMS IR MOKINIAMS

15. Parengti mokytojų ir mokinių technologinės, administracinės, didaktinės, psichologinės pagalbos sistemą, kurioje būtų atliepiami skirtingo amžiaus ir patirties, naudojimosi skirtingomis technologinėmis priemonėmis poreikiai.
16. Mokyklos nuotolinio mokymosi aplinkoje skelbti technologijų naudotojo vadovus, atsakymus į dažniausiai užduodamus klausimus (DUK) ir kitą svarbią informaciją, reikalingą dirbti nuotolinio mokymosi aplinkoje. Nuotolinio mokymosi aplinkoje sukurti galimybę mokytojams ir mokiniams pateikti užklausas ir pagalbos prašymus darbo valandomis ir po jų.
17. Sukurti tarpusavio pagalbos teikimo kanalą ar grupę mokyklos nuotolinio mokymosi aplinkoje ar kitoje informacinių technologijų sistemoje ir skatinti ja naudotis.

PARTNERYSTĖ, BENDRADARBIAVIMAS IR TINKLAVEIKA

18. Skatinti mokytojus dalytis savo patirtimi, dalyvauti metodinių grupių diskusijose, konferencijose ir praktiniuose seminaruose, skirtuose aptarti nuotolinio ugdymo klausimams.
19. Skatinti mokinių įsitraukimą diskutuoti apie mokyklos bendruomenės nuotolinio mokymo iššūkius, sudaryti sąlygas dalyvauti sprendžiant mokyklos bendruomenei aktualias nuotolinio ugdymo problemas.
20. Bendradarbiauti su kitomis švietimo institucijomis, steigėjais ir universitetais, dalytis gerąja patirtimi siekiant įveikti mokykloje kylančius nuotolinio mokymosi iššūkius.

KOKYBĖS UŽTIKRINIMAS

21. Atsižvelgti į tai, kad tik visose veiklos srityse įgyvendintų pokyčių visuma sąlygoja kokybišką nuotolinį ugdymą mokykloje, inicijuoti pokyčius visose veiklos srityse ir vertinti:
 - susitarimų dėl ugdymo nuotoliniu būdu organizavimo aiškumą ir jų laikymąsi;
 - nuotolinio mokymosi aplinkos ir į ją integruojamų technologijų įsigijimo, priežiūros ir atnaujinimo perspektyvas;
 - ugdymo proceso nuotoliniu būdu organizavimą ir galimybes šį procesą tobulinti;
 - atskirų mokomųjų dalykų skaitmeninio turinio pateikimo nuotolinio mokymosi aplinkoje ir dalykų organizavimo (pamokų vedimo, užduočių pateikimo, grįžtamojo ryšio teikimo ir kt.) nuotoliniu būdu kokybę;
 - teikiamą pagalbą dėl ugdymo nuotoliniu būdu organizavimo;
 - bendradarbiavimo su kitomis švietimo įstaigomis ir steigėjais kokybę.
22. Naudoti mokymo ir mokymosi savianalizės priemonę SELFIE, kurią pasitelkusi kiekviena mokykla galėtų įsivertinti, kiek ji yra pasirengusi organizuoti kokybišką ugdymą nuotoliniu būdu.

Rekomendacijos parengtos Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų: dr. Estelos Daukšienės, prof. dr. Margaritos Teresevičienės, prof. dr. Airinos Volungevičienės, doc. dr. Elenos Trepulės, dr. Justinos Naujokaitienės, dr. Gintarės Vaitonytės, dokt. Irmanto Adomaičio.